

Otto Rung, Agnes Henningsen og Ludvig Holstein var ældre Forfattere, som man derfor satte paa 1,000 Kr., medens Søiberg og Marie Bregendahl, som kun havde en kortvarig Forfatterperiode, blev sat paa 500 Kr. En hel Række andre Forfattere blev i Aar som særlig folkelige og underholdende Forfattere ført over paa Understøttelseskontoen med et Beløb af 400 Kr., ogsaa efter Forhandling med og enstemmig Tiltræden af Finansudvalget i det andet høje Ting. Ved Afstemningen ved anden Behandling i det andet Ting blev denne Bevilling enstemmigt vedtaget, og de blev alle sammen hver især enstemmigt sat ind paa denne Konto, som Ministeren var blevet enig med Finansudvalget om, at de skulde sættes ind paa. Jeg synes derfor, at hvis dette høje Ting vil gøre nogen Forandring heri, maa man følge, hvad det ærede 3die Medlem for 9de Kreds (Harald Jensen) udtalte: at man ikke kan tage en enkelt ud, men saa maa ogsaa de andre gaa ud. Man er gaaet frem efter bestemte faste Regler og har haft den sædvanlige kunstneriske Bedømmelse af disse Bøger, og det kan ikke forlanges, hverken at Rigsdagens Medlemmer eller Ministeren skal være særlig kyndig i disse Sager, ikke en Gang, at de skal have læst, hvad der er Tale om; det vilde jo være umuligt at læse alle disse Forfatters samlede Produktion. Jeg skal dog bemærke, at jeg har altid gjort mig til Regel, naar der var Tale om at føre en Forfatter frem til Understøttelse, at læse hans Hovedværk. Det har jeg ogsaa gjort overfor Agnes Henningsen, jeg har læst hendes Bog „Polens Døtre“, som jeg anser for en meget talentfuld Bog. Man burde derfor efter min Mening ikke tage hende ud uden at sige: Saa maa vi lade alle Understøttelser for i Aar falde, og saa kan man eventuelt ad Aare tage under Overvejelse i Rigsdagen, om man ønsker at gøre andre Regler gældende for disse Forfatterunderstøttelser end dem, der hidtil har været gældende, og som har været fulgte i Aar ganske paa samme Maade som hidtil.

Med Hensyn til forskellige Udtalelser, der er faldet f. Eks. fra det ærede 1ste Medlem for 2den Kreds (Piper), som mente, at Ministeren havde Ansvaret og burde foretage Undersøgelser, vil jeg gerne sige, at naturligvis har vi alle haft Ansvar, og vi har undersøgt og har fulgt de Regler, som altid har været gældende, der er ikke sket noget unormalt i denne Sag. Til det ærede 2det Medlem for 6te Kreds (Juel),

som udtalte, at Agnes Henningsens sidste Bog kun indeholdt Smuds, vil jeg sige, at saaledes har der været sagt om mange andre Forfattere, som siden er blevet vel ansete, det er blevet sagt baade om Drachmann og J. P. Jacobsen, og om Heibergs Vaudeviller sagde man i sin Tid, at de ikke kunde opføres, ja, man kunde gaa tilbage lige til vor store Forfatter Holberg, ogsaa om ham har man sagt saadanne Ting. Jeg skal ikke udtale mig om det kunstneriske i Spørgsmaalet. Bedømmelsen har for Agnes Henningsens Vedkommende været som for alle de andres, og det er den, man har fulgt, og jeg kan derfor ikke se, at der er Anledning til at foretage nogen Ændring. Til dem, som har rejst denne Sag og paastaar, at Agnes Henningsens sidste Bog vil paavirke Moralen ude omkring i Landet i en slet Retning, vil jeg gerne sige, at saa vidt mig bekendt har Agnes Henningsen hidtil hørt til de Forfattere, som kun er blevet læst indenfor en lille litterært interesseret Kreds, jeg tror ikke, at hun har hørt til de Forfattere, som er blevet læst i det store Publikum eller i de brede Lag, og den Omstændighed, at Rigsdagen med Ministeren sætter hende paa en anden Konto end den, paa hvilken hun hidtil har været, vilde der under almindelige Forhold sikkert ikke paa nogen Maade være blevet lagt Mærke til. Hvis man skulde tale om, hvis Skylden er i saa Henseende, kan det derfor i alt Fald ikke være Rigsdagens eller Ministerens, men Ansvaret maa hvile paa de Kredse, som har tilladt sig paa en ganske urigtig Maade at drage denne Sag i Forgrunden, de maa bære Skylden, om hendes Bog nu skal blive læst af alle og enhver hele Landet over. Jeg tror i det hele taget, at hvis den Mand, af hvis Midler denne Understøttelse skal betales — thi Forholdet er nemlig dette, at Understøttelserne paa Ministeriets Understøttelseskonto, hvor altsaa de mere folkelige Forfattere staa, betales af Statskassen, medens Bevillingerne paa de andre to Konti, Foraarsunderstøttelserne og den saakaldte „Prytaneion“, betales af Sorø Akademis Midler, det vil sige af gamle Fader Holbergs —, kunde have siddet her som Tilhører ved Behandlingen af denne Sag, der er slaæet op til saa meget, og hørt, hvorledes Folk bedømmer kunstneriske litterære Spørgsmaal nu, saa tænker jeg, at han vilde vende sig til sin Nabo og sige, som Chilian siger til Ulysses: „Har vi ikke vel rejst Herre?“.